

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jana Ryby ve věci

žalobkyně: **MEKR'S, s.r.o.**, IČO 25939904
sídlem Anny Letenské 34/7, 120 00 Praha 2
zastoupená advokátem Mgr. Lukášem Petrem
sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, 140 96 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2018 č. j. 11309-11/2018-900000-311,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo změněno 31 dodatečných platebních výměrů vydaných Celním úřadem pro hlavní město Prahu (dále též „*celní úřad*“), všechny ze dne 5. 9. 2017, č. j.: 126087-13/2017-510000-51, 126087-14/2017-510000-51, 126087-15/2017-510000-51, 126087-16/2017-510000-51, 126087-17/2017-510000-51, 126087-18/2017-510000-51, 126087-19/2017-510000-51, 126087-20/2017-510000-51, 126087-21/2017-510000-51, 126087-22/2017-510000-51, 126087-23/2017-510000-51, 126087-24/2017-510000-51, 126087-25/2017-510000-51, 126087-26/2017-510000-51, 126087-27/2017-510000-51, 126087-28/2017-510000-51, 126087-29/2017-510000-51, 126087-30/2017-510000-51, 126087-31/2017-510000-51, 126087-32/2017-510000-51, 126087-33/2017-510000-51, 126087-34/2017-510000-51, 126087-35/2017-510000-51, 126087-36/2017-510000-51, 126087-37/2017-510000-51, 126087-38/2017-510000-51, 126087-39/2017-510000-51, 126087-40/2017-510000-51, 126087-41/2017-510000-51, 126087-42/2017-510000-51 a 126087-43/2017-510000-51 (dále též „*dodatečné platební výměry*“). Těmito 31 dodatečnými platebními výměry bylo žalobkyni dodatečně vyměřeno antidumpingové clo a clo v souhrnné výši 26 038 713 Kč s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. 5. 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, EURATOM) č. 883/2013 ze dne 11. 9. 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999,

k Nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. 1. 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, ve spojení s prováděcím nařízením Rady (EU) č. 924/2012 ze dne 4. 10. 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, podle § 21 odst. 1 a § 23 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, podle § 143 odst. 1 a 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*daňový řád*“), ve spojení s ustanovením čl. 201 odst. 2 a 3 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*celní kodex Společenství*“) a čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství a s přihlédnutím k zákonu č. 13/1993 Sb., ve znění platném a účinném ke dni vzniku celního dluhu, a ve spojení s ustanoveními čl. 29, čl. 48, čl. 56 odst. 1, čl. 102 odst. 3 a čl. 105 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*celní kodex Unie*“).

2. Žalobkyně proti rozhodnutí obou stupňů celních orgánů brojí podanou žalobou. Vznesené námitky lze rozdělit do následujících žalobních bodů.
3. V *prvním žalobním bodu* žalobkyně namítá, že rozhodnutí žalovaného i celního úřadu jsou nepřezkoumatelná, neúplná, nezákonná, rozporná s mezinárodním právem, ustálenou praxí i judikaturou. Dovolává se tříleté prekluzivní lhůty pro doměření daně, a k jejímu prolomení neshledává zákonné podmínky. Podle žalobkyně aplikace 10 leté prekluzivní lhůty by byla možná jen, pokud by celní dluh vznikl v době propuštění zboží jako následek předchozího trestného činu, který v době jeho spáchání by mohl být důvodem zahájení trestního řízení. V případě prolomení prekluzivních lhůt daňový subjekt nenese důkazní břemeno, nýbrž celní úřad, který je povinen přihlížet k prekluzi celního dluhu z úřední povinnosti. Celní úřad v celním řízení si nemůže jako předběžnou otázku posoudit, zda jednání, v důsledku něhož příslušná částka cla nemohla být vyměřena, má znaky trestného činu, jak dovodil Krajský soud v Ostravě v rozsudku sp. zn. 22 Ca 235/2003. V dané věci celní úřad obdržel informace z vyšetřovatelských misí OLAF z Tchaj-wanu a z Indie uskutečněných v r. 2015, přičemž průvodní dopis OLAF zn. OCM (2017)2249 - 02/02/2017 obsahuje výslovné upozornění, že zjištění se týkají zásilek dovezených do EU před více než třemi lety a celní správy členských zemí je mohou využít pouze za předpokladu splnění specifických podmínek pro prolomení prekluzivní lhůty. Přesto celní úřad u žalobkyně zahájil kontrolu po propuštění zboží. Byť neoznačil žádnou objektivní skutečnost ani nepředložil důkaz svědčící o splnění zákonných podmínek pro prolomení prekluzivní lhůty, doměřil žalobkyni jednotlivými dodatečnými platebními výměry celní dluh za zboží propuštěného do volného oběhu za období od 9. 6. 2012 do 27. 3. 2013. Prolomení prekluzivní lhůty celní úřad odůvodnil toliko naplněním skutkové podstaty trestného činu zkrácení daně, poplatků a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*TrZ*“). Takováto obecná úvaha neobsahuje konkrétní jednání podložené důkazy ve správním spise, označení pachatele, ani specifikaci znaků pro naplnění skutkové podstaty trestného činu podle TrZ, formu zavinění, či příčinnou souvislost mezi činem a vznikem celního dluhu. Judikatura Evropského soudního dvora přitom stanoví, že je třeba prokázat a odůvodnit míru a aktivní činnost dotčeného daňového subjektu na daňovém podvodu. Samotná skutečnost, že daňový subjekt je příjemcem plnění, neopravňuje k domněnce jeho účasti na daňovém podvodu páchaného třetí stranou. Nelze proto

předpokládat, že úmyslem plošného zastírání původu zboží u dotčených zásilek bylo obejítí antidumpingových opatření, a tedy dosažení zisku plynoucího ze zkrácení antidumpingového cla. Nadto důkazy shromážděné celními orgány neobsahují žádné zjištění nasvědčující úmyslu zkrátit antidumpingové clo. Naopak zprávy z misí OLAF podporují stanovisko žalobkyně, že o čínském původu zboží nevěděla při uzavírání obchodu ani při dovozu zboží, nýbrž že jednala v dobré víře. Celní orgán sice má podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o celní správě“) v případech vymezených zákonem č. 141/1961 Sb., trestní řízení soudní (trestní řád) (dále též „trestní řád“) postavení policejního orgánu, avšak posuzování, zda se jedná o trestný čin či nikoliv, je ve výlučné kompetenci orgánů Policie České republiky. V posuzovaném případě orgány činné v trestním řízení v rozhodnutí č. j. KRPA-22947-91/TČ-2015-000097 dospěly k závěru, že *„veškeré zboží, které bylo dovezeno do České republiky a je předmětem prověřování, spadá do některé podpoložky kombinované nomenklatury, uvedené v článku 1 obdrženého nařízení EU dotýkající se dovozu spojovacího materiálu. Vzhledem k této skutečnosti zaniká trestnost pro předmětný celní podvod k následujícímu dni po vyhlášení Nařízení v Úředním věstníku Evropské unie, tj. k 28.2.2016 a jeho možné pachatele nelze trestně stíhat.“* Závěr celního úřadu v dodatečných platebních výměrech je proto v rozporu se závěrem orgánu Policie ČR učiněným v rámci trestního řízení o spáchání trestného činu podle § 240 TrZ. Ze spisového materiálu přitom nevyplývá, že by celní úřad zjistil jiné skutečnosti, jež by mohly zakládat předpoklad o jiném meritorním rozhodnutí v dané věci. Pokud orgán činný v trestním řízení vycházel ze stejných skutečností jako žalovaný, nemůže žalovaný dojít k jinému závěru, než že nedošlo ze strany žalobkyně k protiprávnímu jednání. Jelikož se tomu tak nestalo, je postup celního úřadu protiprávní. Celní orgány si nemohou svévolně učinit úsudek, zda byl spáchán trestný čin či přestupek, anebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu, když v dotčené věci je známo od orgánů činných v trestním řízení, že trestný čin nebyl spáchán. Žalobkyně uvádí, že identickou situací doměřením cla z důvodu nesprávného uvedení země původu vývozcem po uplynutí prekluzivní lhůty, se žalovaný zabýval v rozhodnutí ze dne 13. 11. 2015 č. j. 20939-3/2015-900000-304.7.

4. *Ve druhém žalobním bodu* žalobkyně uvádí, že doměřením antidumpingového cla byla porušena zásada legitimního očekávání. Podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, resp. čl. 119 celního kodexu Unie, nelze dodatečně vyměřit clo, které nebylo vyměřeno chybou celních orgánů, pokud žalobkyně jednala v dobré víře a dodržela platné předpisy týkající se celního prohlášení. Při dovozním celním řízení vycházela žalobkyně z údajů o zemi původu v obchodních dokladech u několika desítek zásilek dovážených během dlouhého období, které bez pochybností akceptoval dovozní celní úřad. V této době české celní orgány ani orgány Komise nesdělily dovozcům žádné podezření o účelově nesprávné deklaraci původu vývozci z Indie a Tchaj-wanu. Ze zpráv OLAF přitom vyplývá, že ve vývozních zemích byly k dispozici dokumenty dokládající dovoz spojovacích prostředků z Číny a následný reexport do Evropské unie. Kompetentní orgány Evropské unie, Tchaj-wanu a Indie, několik let pasivně přihlížely, jak ve velkém množství případů dochází k nesprávné deklaraci země původu, což vedlo k nevybrání cla, aniž by jakkoli bránily v pokračování protiprávního jednání vývozců. Poté vybraly clo od oklamáných dovozců, před nimi svá podezření tajily. Takovýto postup žalobkyně považuje za selhání systému a odkazuje na rozsudky Soudního dvora ze dne 18. 10. 2007 ve věci C-173/06 *Agrover Srl*, nebo ze dne 27. 6. 1991 ve věci C-348/89 *Mecanarte*, nebo ze dne 1. 4. 1993 ve věci C-250/91 *Hewlett Packard France*, anebo ze dne 14. 5. 1996 ve věci C-

153/94 a C-204/94, *Faroe Seafood*. Z judikatury vyplývá, že za chybu přičitatelnou celním orgánům nelze považovat jen chybu na straně celních orgánů dovozní země, ale také pochybení orgánů jiného členského státu nebo třetí země. Žalobkyně nemohla v době dovozu rozumně zjistit, že doklady a osvědčení o původu byly vydány účelově nesprávně. Jednala v dobré víře, neboť jí při podání celního prohlášení ani následně nebyly známy okolnosti reexportu čínského zboží. Ze strany žalobkyně nedošlo ke klamavému jednání, ke skrývání ani zastírání informací, deklarování země původu nebylo v žádném případě vedeno podvodnými úmysly. Žalobkyně v době dovozů nebyla upozorněna celním úřadem na možné zastírání země původu spojovacích prostředků. Celní orgány jen nečinně přihlížely obcházení antidumpingového opatření, aniž by učinily cokoli k ochraně výrobců spojovacích prostředků v EU před dovozy za údajně dumpingové ceny.

5. *Ve třetím žalobním bodu* žalobkyně namítá, že Nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. 1. 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky (dále též „*antidumpingové nařízení*“), kterého se žalovaný v napadeném rozhodnutí dovolává, bylo zrušeno pro nezákonnost, respektive pro neslučitelnost s mezinárodními závazky, jimiž je Česká republika, resp. Evropská unie, vázána. Podle dosavadní praxe nezakládá sice zrušení antidumpingového nařízení nárok na vrácení cla dříve vybraného, zároveň se však nepředpokládá, že by celní orgány pokračovaly ve vybírání či doměřování cla dosud nevyměřeného, jelikož by tak již činily s vědomím, že porušují „vyšší“ právní předpis. Takový postup by byl proti smyslu prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/278 (dále též „*prováděcí nařízení*“), v němž se mimo jiné uvádí, že antidumpingové clo se zrušuje a řízení týkající se tohoto dovozu se zastavuje. Pokud by Evropská unie nároky na zaplacení antidumpingového cla vzniklé před účinností prováděcího nařízení považovala za oprávněné, pak by tímto nařízením zároveň nerozhodla o zastavení řízení. Skutečnost, že celní úřad doměřil antidumpingové clo navzdory těmto okolnostem a s vědomím, že předpis, podle něhož by mělo být clo stanoveno, byl zrušen, neboť od počátku porušoval mezinárodní dohodu, považuje žalobkyně za nesprávný úřední postup. Žalovaný, který neměl tento postup akceptovat, své rozhodnutí proto zatížil nezákonností. Celní úřad měl výsledky vyšetřování, podněty a doporučení OLAF, podrobit náležité právní analýze a posoudit z hlediska souladu s právním řádem České republiky. Postup podle sporných antidumpingových nařízení zrušených pro rozpory s Dohodou o provádění článku VI. Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 (č. 191/1995 Sb.) považuje žalobkyně za neslučitelný s mezinárodními závazky a právním řádem České republiky.
6. Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 17. 9. 2018 navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné a odkázal na napadené rozhodnutí. K věci uvedl, že antidumpingové clo bylo zrušeno poté, co předmětné zboží bylo dovezeno do České republiky a zde propuštěno do volného oběhu. Podle žalovaného odložení trestního oznámení se mýjí s posouzením skutečnosti, zda celní dluh vznikl v důsledku činu, pro který mohlo být v době jeho spáchání zahájeno trestní stíhání. Žalovaný považuje přípis Krajského ředitelství Policie ČR č. j. KRPA-22947-91/TČ-2015-000097, na který odkázala žalobkyně, za bezpředmětný, otázkou naplnění skutkové podstaty trestného činu se policejní orgán vůbec nezabýval. Ke kvalifikaci tohoto jednání je příslušný celní orgán, přičemž není podstatné, zda bylo pro toto jednání trestní stíhání skutečně zahájeno či nikoliv. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 235/2003 se žalovanému nepodařilo dohledat; pokud tento existuje, jde svými závěry proti bohaté judikatuře. Žalovaný upozorňuje, že u devíti dovozů z celkových 31, žalobkyně v celním řízení nedoložila žádná osvědčení o původu zboží.

Existuje proto důvodné podezření ze spáchání trestného činu ve smyslu § 240 odst. 1 trestního zákoníku. Žalobkyně na jedné straně tvrdí, že bylo zrušeno antidumpingové nařízení, přičemž v dalším textu uvádí, že podle prováděcího nařízení /Komise (EU) č. 2016/278/ se zrušuje antidumpingové clo, což žalovaný považuje za podstatný rozdíl. Bylo zrušeno antidumpingové clo jako obchodněpolitické opatření uplatněné v rámci společné celní politiky Evropské unie, a to *pro futuro*, nikoli zpětně. Řízení, které se zastavuje, je nepochybně řízení antidumpingové, respektive řízení vedené Komisí, na jehož základě bylo antidumpingové clo uloženo antidumpingovým nařízením. Antidumpingové řízení nekončí uložením antidumpingového cla, ale stále pokračuje, neboť uložení antidumpingového cla je v principu opatřením obecné povahy. Antidumpingové nařízení nebylo v daném případě zrušeno, jak nesprávně uvádí žalobkyně, žalovaný byl tudíž povinen se jím řídit. K tomuto žalovaný odkázal na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. 6. 2012 ve věci C-533/10.

7. V doplnění žaloby ze dne 22. 10. 2018 žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2018 č. j. 8 Afs 20/2017-40 jako na oporu svých žalobních tvrzení.
8. Žalovaný v replice ze dne 3. 12. 2018 uvedl, že Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 3. 2018 č. j. 8 Afs 20/2017-40 postupem podle § 48 odst. 2 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), přerušil řízení o kasační stížnosti z důvodu předběžné otázky položené Soudnímu dvoru Evropské unie ve věci *Rotho Blaas Srl proti Agenzia delle Dogane e dei Monopoli*. Poté, co rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. 10. 2018 ve věci C-207/17 zde jmenované bylo rozhodnuto, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2018 č. j. 2 Afs 332/2016-41 zamítl kasační stížnost a uvedl, že z výše uvedeného rozsudku Soudního dvora Evropské unie je zřejmé, že „přijetí zprávy Odvolacím orgánem WTO, z níž vyplývá nesoulad postupu vedoucího k zavedení předmětného cla s antidumpingovou dohodou, a tedy i s čl. VI. GATT je z hlediska platnosti nařízení č. 91/2009, resp. daného antidumpingového cla, irelevantní. Stejně tak Soudní dvůr jednoznačně vyjádřil, že zrušení antidumpingového cla nelze vnímat jako důvod jeho neplatnosti. Stěžovatel tedy namítl neplatnost nařízení č. 91/2009 nedůvodně“. Nejvyšší správní soud tímto rozsudkem potvrdil stanovisko žalovaného v napadeném rozhodnutí. Obdobně dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 11. 2018 č. j. 9 Afs 25/2017-47.
9. Žalovaný v dalším doplnění k žalobě ze dne 4. 9. 2019 odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 7. 2019 č. j. 57 Af 7/2019-59, který posuzoval ve věci jiného žalobce obdobný skutkový a právní stav jako v daném případě, včetně shodných žalobních námitek.
10. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání, jelikož s takovým vyřízením věci žalovaný výslovně souhlasil a žalobkyně (k dotazu soudu na čl. 71 soudního spisu) se ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřila (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), souhlasila tudíž konkludentně.
11. Ze správního spisu vyplývají tyto rozhodné skutečnosti:
12. Dne 26. 6. 2017 celní úřad oznámil žalobkyni zahájení kontroly po propuštění zboží evid. pod č. NK0050/17/510501 (dále též „kontrola“), jejímž předmětem je ověření správnosti

deklarovaného sazebního zařazení, původu zboží a prověření obchodních operací souvisejících s jejich dovozy a úplnosti informací uvedených žalobkyní v položkách celních prohlášení těchto evidenčních čísel MRN (ve finálním znění): 12CZ1773001D3AWLI7 ze dne 9. 7. 2012, 12CZ1773001B682HC5 ze dne 9. 7. 2012, 12CZ1773001IV8N9A8 ze dne 19. 7. 2012, 12CZ1773001HWK5PU7 ze dne 23. 7. 2012, 12CZ17730016D1H0U7 ze dne 23. 7. 2012, 12CZ17730014XQLF73 ze dne 23. 7. 2012, 12CZ17030011CI73J7 ze dne 13. 8. 2012, 12CZ17030015YSPPN1 ze dne 3. 9. 2012, 12CZ17030018CMHCD8 ze dne 3. 9. 2012, 12CZ1703001K61LRP3 ze dne 4. 9. 2012, 12CZ1703001GT4DDC7 ze dne 17. 9. 2012, 12CZ1703001K41HHQ1 ze dne 27. 9. 2012, 12CZ17030016C6G9L6 ze dne 16. 10. 2012, 12CZ17030019ZC6BP3 ze dne 22. 10. 2012, 12CZ170300199F59W3 ze dne 23. 10. 2012, 12CZ1703001ANPBWJ9 ze dne 24. 10. 2012, 12CZ17030012GQWHU0 ze dne 30. 10. 2012, 12CZ1703001B426SE0 ze dne 5. 11. 2012, 12CZ17030018QI09V1 ze dne 3. 12. 2012, 12CZ17030017GB4I85 ze dne 4. 12. 2012, 12CZ1703001BZA7YU0 ze dne 10. 12. 2012, 12CZ1703001DZVX1R8 ze dne 18. 12. 2012, 13CZ51000011QRWFZ3 ze dne 8. 1. 2013, 13CZ51000011HHRU04 ze dne 29. 1. 2013, 13CZ510000103R5FL1 ze dne 6. 2. 2013, 13CZ5100001IGZS7T0 ze dne 18. 2. 2013, 13CZ5100001JF8N6W0 ze dne 6. 3. 2013, 13CZ51000013SEPJH9 ze dne 6. 3. 2013, 13CZ51000012XBX9M7 ze dne 22. 3. 2013 a 13CZ51000016XD63G0 ze dne 27. 3. 2013, vše pro zboží z Tchaj-wanu namísto správného původu zboží z Číny, a 12CZ1773001CTIPK61 ze dne 1. 8. 2012 pro zboží z Indie namísto správného původu zboží z Číny. Celní úřad současně na uvedený předmět a rozsah kontroly po propuštění zboží zahájil doměřovací řízení, jelikož existují okolnosti svědčící, že celní dluh vznikl v důsledku, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, a byla prodloužena lhůta pro oznámení celního dluhu na 10 let od vzniku celního dluhu.

13. Dne 24. 8. 2017 celní úřad ve Zprávě o kontrole po propuštění zboží č. j. 126087-128/2017-510000-51 (dále též „*zpráva o kontrole*“) uvedl, že v případě shora zmiňovaných dovozů zboží z Tchaj-wanu a Indie došlo k uvedení chybného původu zboží při celním řízení, skutečný původ dovezeného zboží je z Čínské lidové republiky, tudíž se na něj vztahuje antidumpingové clo. Celní úřad vycházel ze Zprávy z případu šetření Evropského úřadu pro boj proti podvodům (European anti-fraud office, dále též „*OLAF*“) ze dne 2. 2. 2017 č. AM 2015/011 a AM 2015/011S1, včetně ve Zprávě OLAF uvedených příloh, ve věci dovozů zboží z Tchaj-wanu, a ze Zprávy OLAF č. JO/OLAF.B.1(s)(2016)3960 ve věci dovozů zboží z Indie. Blíže popsal překládání zboží do nových kontejnerů a zjištěné měnění údajů ve fakturách čínským, resp. tchaj-wanským a indickým vývozcem, se znaky přeprave zboží a vzájemné propojení tchaj-wanského, indického a čínského vývozce. To vše s úmyslem získat neoprávněnou konkurenční výhodu při prodeji zboží se zamezením vyměření a vybrání dovozního a antidumpingového cla z prodaného zboží, které by se jinak stalo při prodejních cenách méně konkurenceschopným v důsledku prodražení nákladů na jeho pořízení s antidumpingovým clem. Při posouzení trestnosti je proto třeba vycházet z předpokladu, že pachatelem činu, který byl spáchán tzv. nepřímým pachatelstvím podle § 22 odst. 2 TrZ, je některá zahraniční osoba, či osoby spojené s tchaj-wanským nebo indickým dovozcem a čínským vývozcem. Současně je dána přímá příčinná souvislost mezi jednáním zahraničního pachatele a škodlivým následkem v ČR. Trestný čin se považuje za spáchaný na území ČR, porušil-li či ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný zákonem, nebo měl-li tu alespoň z části takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině (zásada teritoriality podle § 4 odst. 2 písm. b) TrZ). Dále celní úřad uvedl výpočty

rozdílů na jednotlivých 31 celních deklaracích vzniklých deklarováním nesprávného původu zboží.

14. Dne 5. 9. 2017 celní úřad doměřil žalobkyni 31 dodatečnými platební výměry antidumpingové clo a clo v souhrnné výši 26 038 713 Kč. Proti nim žalobkyně brojila odvoláním.
15. O odvolání rozhodl žalovaný obsáhlým (79 stránkovým) napadeným rozhodnutím, jímž změnil jednotlivé výroky dodatečných platebních výměrů tak, že je upřesnil (co do právní kvalifikace i kontrolního zjištění ve vztahu k jednotlivým celním prohlášením), doplnil údaje k doměření antidumpingového cla i cla (v některých případech), zpřesnil ustanovení celního kodexu Společenství související se vznikem celního dluhu a ustanovení zákona o celní správě týkající se místní příslušnosti celního úřadu (na prvních 33 stranách) a k tomuto odůvodnění na str. 33 a násl. Od str. 42 napadeného rozhodnutí konstatoval obsah celního řízení (kontrolního zjištění, obsah Zprávy o kontrole, vydání jednotlivých dodatečných platebních výměrů i odvolání žalobkyně, tehdy účastnice řízení). Na str. 44 konstatoval odvolací námitky s následným jejich vypořádáním.
16. Soud shledal, že žaloba není důvodná.
17. *V první žalobní námitce* se soud nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Žalobkyně v žalobě předně namítá, že odůvodnění rozhodnutí celních orgánů jsou nepřezkoumatelná a neúplná. Pokud by byla tato dílčí žalobní námitka důvodná, bránila by taková vada věcnému posouzení napadeného rozhodnutí.
18. Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí spočívá podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost předchází případné nepřezkoumatelnosti pro nedostatek jeho důvodů; důvody rozhodnutí lze zkoumat toliko u rozhodnutí srozumitelných (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008 č. j. 3 As 51/2007-84). Za nesrozumitelnost rozhodnutí soudy považují například případy, kdy odůvodnění nedává smysl, který by svědčil o skutkových a právních důvodech, které vedly správní orgán k vydání rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2003 č. j. 7 A 547/2002-24); pro rozpor výroku s odůvodněním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2003 č. j. 2 Ads 33/2003-78) či pro výrok, který nemá oporu v zákoně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003 č. j. 7 A 181/2000-29), nebo není-li rozhodnutí rozděleno na výrok a odůvodnění, protože není zřejmé, zda správní orgán rozhodl o všech návrzích účastníka řízení (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 10. 1994 č. j. 6 A 63/93-22).
19. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008 č. j. 7 Afs 212/2006-76). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč

nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.

20. Soud dodává, že s ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení je nutné dodatečné platební výměry vydané celním úřadem jako správním orgánem prvního stupně i napadené rozhodnutí žalovaného jako správního orgánu druhého stupně posuzovat jako jeden celek; případné vady odůvodnění dodatečných platebních výměrů tak mohl zhojit žalovaný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013 č. j. 6 Ads 134/2012-47), čemuž se v daném případě stalo. Zrušení správního rozhodnutí výlučně pro nepřezkoumatelnost vylučuje možnost věcného posouzení žalobních bodů, a tím se prodlužuje celková délka sporu, což neprospívá ani účastníkům řízení, ani správním orgánům. Námitku nepřezkoumatelnosti je tedy nutné hodnotit i ve vztahu k hospodárné a k racionální aplikaci práva.
21. Napadené rozhodnutí i dodatečné platební výměry posoudil soud optikou výše uvedené judikatury a dospěl k závěru, že nepřezkoumatelná nejsou. Z jejich odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu oba stupně celních orgánů vyšly, jak vyhodnotily pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudily. Rozhodnutí jsou odůvodněna a jsou plně srozumitelná. Podle soudu napadené rozhodnutí obsahuje veškeré náležitosti stanovené § 102 daňového řádu (tj. ustanovení o náležitostech rozhodnutí). Obdobné lze vztáhnout na dodatečné platební výměry, v jejich výrokových částech jsou uvedena zákonná ustanovení, na jejichž základě bylo antidumpingové clo doměřeno, a v odůvodnění se v souladu s tehdy účinným § 147 odst. 4 daňového řádu odkazuje na Zprávu o kontrole, která byla podle uvedeného zákonného ustanovení považována za odůvodnění (*podle § 147 odst. 4 daňového řádu dojde-li ke stanovení daně výlučně na základě výsledku daňové kontroly, popřípadě výsledku postupu k odstranění pochybností, považuje se za odůvodnění zpráva o daňové kontrole, popřípadě protokol o projednání výsledku postupu k odstranění pochybností*).
22. Jelikož napadaná rozhodnutí nejsou nepřezkoumatelná, přistoupil soud k meritornímu posouzení věci.
23. Soud se předně zabýval námitkou prekluze. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009 č. j. 1 Afs 15/2009-8 „*ohledně práv či povinností zasahujících do hmotněprávní sféry daňového subjektu jsou celní orgány vázány právními předpisy platnými v době vzniku celního dluhu, zatímco řízení před celními orgány se zásadně řídí platnými a účinnými procesními předpisy. (...) Otázka zániku práva celní dluh vyměřit je totiž otázkou práva hmotného (k tomu srov. obdobně rozsudek ESD ze dne 23. 2. 2006, Molenbergnatie NV, C-201/04, Sb. rozh. s. I-2049, body 39 až 41, k hmotněprávní povaze prekluze práva vyměřit daň srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 10. 2007, čj. 9 Afs 86/2007 - 161, publ. pod č. 1542/2008 Sb. NSS). Na otázku prekluze (stejně jako na otázku promlčení) je proto nutno aplikovat právní předpisy platné a účinné ke dni vzniku celního dluhu.*“ Podle rozsudků Soudního dvora Evropské unie ze dne 1. 7. 2004 ve spojených věcech *Tsapalos a Diamantakis* sp. zn. C-361/02 a C-362/02, a ze dne 4. 3. 2010 ve věci *Pilar Angé Serrano a další* sp. zn. C-496/08 se procesní pravidla použijí na všechny spory probíhající v době, kdy vstupují v platnost, na rozdíl od hmotněprávních pravidel, která jsou zpravidla vykládána tak, že se nedotýkají situací existujících před jejich vstupem v platnost.

24. Na základě shora uvedeného soud dovodil, že pro posouzení námitky prekluze celního dluhu žalobkyně je rozhodná hmotněprávní úprava celního dluhu ke dni jeho vzniku, v daném případě tehdy platný zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*celní zákon č. 13/1993*“) a původní kodex (celní kodex Společenství). Celní proces žalovaného a celního úřadu se však řídil procesními předpisy účinnými v době vedení celního řízení.
25. Podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství *sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. Avšak jestliže celní orgány nemohly určit přesnou částku cla dlužnou ze zákona následkem trestného činu, lze toto sdělení provést i po uplynutí zmíněné tříleté lhůty, pokud to platné předpisy dovolují.*
26. Podle § 265 celního zákona č. 13/1993 Sb. *vznikl-li celní dluh, jehož výše může být sdělena dlužníkovi i po uplynutí lhůty stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie, v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, lze tento celní dluh vyměřit dlužníkovi do 10 let ode dne vzniku celního dluhu.*
27. Předmětem sporu mezi účastníky řízení je otázka, jaký orgán a za jakých podmínek má hodnotit splnění podmínky trestnosti jednání.
28. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. 11. 1991 ve věci *Meico-Fell* sp. zn. C-273/90, se pojem „*trestný čin*“ použitý v čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství vztahuje na jednání, která podle právního řádu členského státu, jehož příslušné orgány požadují vybrání dovozního cla po propuštění zboží, mohou být považována za protiprávní jednání ve smyslu vnitrostátního trestního práva.
29. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. 7. 2009 ve spojených věcech *Snauwaert a další a Deschaumes* sp. zn. C-124/08 a C-125/08 vyplývá, že právní kvalifikace jednání jako „*trestný čin*“ provedená celními orgány nepředstavuje určení, že k protiprávnímu jednání podle trestního práva skutečně došlo. Uvedená kvalifikace se provádí pouze v rámci a pro účely řízení správní povahy, jehož jediným cílem je umožnit uvedeným orgánům napravit případy vybrání dovozního nebo vývozního cla v nesprávné nebo nedostatečné výši. Částka cla může být sdělena dlužníkovi po uplynutí lhůty tří let, pokud následkem trestného činu nemohly celní orgány původně určit přesnou částku cla dlužného ze zákona, a to i tehdy, není-li uvedený dlužník pachatelem tohoto činu. Sdělení dlužného cla se neomezuje pouze na dlužníka, který je pachatelem trestného činu. Čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství musí být vykládán v tom smyslu, že celní orgány mohou dlužníkovi platně sdělit částku cla dlužného ze zákona po uplynutí lhůty tří let od okamžiku vzniku celního dluhu, nebylo-li možné přesnou částku cla určit následkem trestného činu, a to i tehdy, není-li uvedený dlužník pachatelem tohoto činu.
30. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 18. 12. 2007 ve věci *ZF Zefeser - Importação e Exportação de Produtos Alimentares Lda* sp. zn. C-62/06, pak orgánem příslušným k provedení právní kvalifikace jednání jako „*jednání, které může být předmětem trestního stíhání před soudem*“, je ten orgán, který z důvodu takového jednání nemohl dlužné clo vybrat, a hodlá přikročit k jeho výběru dodatečně, po propuštění zboží, tj. celní orgán. Nevyžaduje se tedy, aby bylo trestní stíhání před soudem orgány členského státu činnými v trestním řízení skutečně zahájeno, ani aby toto stíhání skončilo odsouzením původců dotčeného jednání, ani *a fortiori*, aby takové trestní stíhání nebylo promlčeno. Právní kvalifikace jednání jako „*jednání, které může být předmětem trestního stíhání před soudem*“, celními orgány není zjištěním, že k porušení trestního práva skutečně došlo -

uvedená kvalifikace se provádí pouze v rámci a pro účely řízení správní povahy, jehož jediným cílem je umožnit uvedeným orgánům napravit případy vybrání dovozního nebo vývozního cla v nesprávné nebo nedostatečné výši.

31. Ze shora zmiňované judikatury Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že k posouzení jednání jako jednání, které může být předmětem trestního stíhání před soudem, je příslušný celní orgán. V rámci vedeného řízení o doměření cla pro účely uplatnění 10 leté prekluzivní lhůty celní orgán je oprávněn učinit úsudek, zda jednání, v jehož důsledku vznikl celní dluh, mohlo být důvodem pro zahájení trestního řízení či nikoliv. Není přitom podstatné, zda bylo pro daný čin trestní řízení zahájeno, případně zda bylo o tomto činu v trestním řízení rozhodnuto soudem. Kvalifikace jednání provedená celními orgány však neurčuje, že k protiprávnímu jednání ve smyslu trestněprávních předpisů skutečně došlo. Ve světle zmiňované judikatury Soudního dvora Evropské unie takový závěr akceptoval i Krajský soud v Praze, který v rozsudku ze dne 28. 2. 2019 č. j. 45 Af 26/2016-60 uvedl, že *„pro účely prolomení základní tříleté prekluzivní lhůty podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu a následnou aplikaci § 265 starého celního zákona je dostačující pouhé podezření, že žalobkyně takový čin spáchat mohla. Správní orgány v celním řízení ostatně ani nemohou rozhodovat o vině (resp. trestu) za trestné činy; to mohou podle článku 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod činit pouze soudy (§ 99 d. ř.). Proto otázku, zda žalobkyně uvedený trestný čin spáchala či nikoli, žalovaný nemůže autoritativně zodpovědět v napadeném rozhodnutí. Úvahy žalovaného směřující k tomu, zda v dané věci lze spatřovat důvodné podezření, že žalobkyně trestný čin zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby, a to alespoň ve formě nepřímého úmyslu (tedy že žalobkyně věděla, že může krádit clo, a byla s tím srozuměna) spáchat mohla či nikoli, které žalobkyně označuje za „nepřípustné dedukce“, jsou proto zcela na místě. Soud tyto úvahy ve stručnosti shrnul v předcházejícím odstavci a uzavírá, že uvedené skutečnosti důvodné podezření skutečně zakládají. Žalobkyně obchodovala s rizikovým artiklem, u něhož často dochází k účelovému překládání, aby se prodávající i kupující vyhnuli povinnosti platit vysoké antidumpingové clo. Žalobkyně je podnikatelkou, profesionálkou v daném odvětví, a proto od ní lze očekávat znalost obchodního prostředí v odvětví, v němž se pohybuje, a také řádnou obchodní péči.“* Městský soud nemá důvodu odchytil se od ustálené soudní praxe, proto námitky žalobkyně, že celní úřad o trestnosti jednání si nemohl učinit úsudek sám, nýbrž měl vycházet z rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, považuje na liché. Důvodnou není ani námitka žalobkyně, že k prolomení zákonem stanovené prekluzivní lhůty dojde jen tehdy, vznikl-li celní dluh v důsledku trestného jednání celního dlužníka. Průvodní dopis, který žalobkyně zmiňuje, na věci nic nemění. Podle výše uvedených judikatorních závěrů je irrelevantní, zda pachatelem činu, který vedl k celnímu dluhu, byl celní dlužník nebo jiná osoba. Žádný tvrzený rozpor s mezinárodním právem, ustálenou praxí ani judikaturou soud nezjistil. V dané věci ani nebylo zjištěno, že by žalovaný přenášel důkazní břemeno na žalobkyni. Uvedené dílčí námitky nejsou důvodné.
32. Žalobkyně dále namítla, že orgán činný v trestním řízení, a to Krajské ředitelství v Praze, dospěl v rozhodnutí č. j. KRPA-22947-91/TČ-2015-000097 při prověřování podezření, zda se dovozce v totožné skutkové věci dopustil trestného jednání, k závěru, že trestnost trestného činu podle § 240 TrZ zanikla k 28. 2. 2016, a není možné pachatele již trestně stíhat z důvodu zániku trestnosti podle § 2 odst. 1 TrZ. Žalobkyně soudu nedoložila, že by skutečně bylo prověřováno podezření dovozce ze spáchání skutkově totožného celního trestního deliktu. K žalobě, ani později, soudu nedoložila tvrzené rozhodnutí Krajského ředitelství v Praze, ani svá tvrzení nepodpořila žádnými relevantními skutečnostmi. I

kdyby orgány činné v trestním řízení usnesením dospěly k závěru, že vzhledem k zrušení antidumpingového cla se nelze dopustit trestného jednání v souvislosti s celním dluhem, pak pro rozhodnutí celních orgánů by takový závěr, jak je shora zmíněno, neměl žádný význam.

33. K odkazu žalobkyně na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2005 sp. zn. 22 Ca 235/2003 (v databázi ASPI pod ev. č. JUD236495CZ), soud uvádí, že v něm šlo o celní dluh vzniklý v roce 1996 a celní řízení bylo vedeno podle celního zákona č. 13/1993 Sb. ve znění účinném do 30. 4. 2004. Jeho tehdejší součástí bylo ustanovení § 268 odst. 4 zmiňovaného celního zákona, podle kterého lhůty pro vyměření částky cla a její zapsání do evidence neplatily v případě, kdy příslušná částka cla nemohla být vyměřena a zapsána do evidence v důsledku jednání, které má znaky trestného činu). Soud konstatuje, že právní závěry uvedené v tomto rozsudku byly překonány judikaturou. Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích judikoval, že pro uplatnění ustanovení § 268 odst. 4 celního zákona č. 13/1993 není nezbytné pravomocné rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení (viz rozsudky ze dne 14. 6. 2007 č. j. 1 Afs 117/2006-64, či ze dne 30. 1. 2014 č. j. 5 Afs 47/2012-62, či ze dne 30. 1. 2014 č. j. 5 Afs 47/2012-62).
34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí přesvědčivě popsal, jaký konkrétní subjekt se měl dopustit jakého konkrétního jednání, jak by takové jednání mohlo být trestněprávně kvalifikováno, a jaké konkrétní okolnosti podezření ze spáchání trestného činu odůvodňují. Co se týče dovozů, ke kterým byl přiložen doklad o původu (tj. u 21 dovozů zboží z Tchaj-wanu a u 1 dovozu z Indie, pozn. soudu), konstatoval žalovaný důvodné podezření ze spáchání trestného činu podvodu podle § 209 TrZ, a to ze strany vývozců předmětného zboží. V šestém odstavci na straně 67 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že *„...tyto byly tchaj-wanským a indickým vývozcem opatřeny pro odvolatele v přímé souvislosti s dovozem zboží do EU a s jeho bezprostředně navazujícím předložením v celním řízení. Jedná se totiž o doklady, jejichž jediným účelem je uplatnění v celním řízení za účelem prokazování původu. Z výše uvedených zpráv OLAF je jednoznačně prokázáno, že předmětné doklady obsahovaly nepravdivé údaje o původu dovezeného zboží, a tito vývozci je tedy opatřili cíleně za účelem zastření skutečné země původu tohoto zboží, aby se vyhnuli aplikaci příslušného antidumpingového opatření při dovozu do EU. Podle názoru odvolacího orgánu tedy tito vývozci v těchto případech odvolatele podvedli, a to s vědomím, že při celním řízení bude na základě jím opatřených nepravdivých dokladů kráceno antidumpingové clo. Jednání těchto vývozců bylo bezprostřední příčinou nevyměření správné výše dlužného cla, neboť předmětné doklady byly těmito vývozci pro odvolatele jako příjemce zboží opatřeny v přímé souvislosti s dovozem zboží do EU a s jeho bezprostředně navazujícím předložením v celním řízení. Odvolací orgán proto zastává názor, že u těchto dovozů zcela nepochybně došlo k nesprávnému stanovení cla na základě jednání, které by podle českých trestních předpisů, pokud by bylo prokázáno, bylo trestné, a podezření na toto jednání je dostatečně doloženo pro to, aby bylo možné zahájit trestní řízení, a je proto dostatečné pro aplikaci prodloužené desetileté lhůty pro sdělení cla odvolateli.“* Ke zbylým 9 dovozům, k nimž nebyl doložen žádný doklad o původu zboží, se žalovaný vyjádřil ve druhém odstavci na straně 70 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že *„[p]okud tedy odvolatel, resp. jeho zástupce, do celních prohlášení u tohoto zboží uvedl do kolonky č. 34a (Země původu) údaj „TW“, ačkoliv tato skutečnost ze žádného dokladu, který byl přílohou celního prohlášení, nevyplývala, pak zde dle názoru odvolacího orgánu existuje důvodné podezření ze spáchání trestného činu ve smyslu ust. § 240 odst. 1 TZ, tedy zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby, a to ve formě minimálně nepřímého úmyslu, ze strany odvolatele, resp. jeho zástupce v celním řízení. Dokonce je dle*

názoru s ohledem na výši způsobené škody (zkrácení cla) možné uvažovat o kvalifikované skutkové podstatě tohoto trestného činu. Je potřeba si uvědomit, že odvolatel byl v celním řízení zastoupen v rámci zastoupení přímého spediční společnosti, tedy odborníkem na celní problematiku. Obzvláště u těchto případů je odvolací orgán toho názoru, že podmínky pro prolomení tříleté prekluzivní lhůty jsou splněny, resp. důvodné podezření ze spáchání výše uvedeného trestného činu řádně odůvodněno. Pouze pro úplnost odvolací orgán uvádí, že kdyby v některém dokumentu poskytnutém tchaj-wanským vývozcem odvolateli byl uveden údaj, že se jedná o zboží původem na tchaj-wanu (např. na faktuře), pak se by opět jednalo o důvodné podezření ze spáchání trestného činu podvodu ze strany vývozce, alternativně pak o trestný čin zkrácení cla, daně, poplatku a povinné platby, ze strany odvolatele či jeho zástupce v celním řízení, tedy i v tomto případě by byly splněny zákonné podmínky doměření cla.“ Z citovaných závěrů žalovaného vyplývá, že námitku žalobkyně, že se žalovaný nevypořádal s tím, jaké konkrétní zaviněné jednání mělo být trestné, kdo jej spáchal a jaká byla příčinná souvislost mezi takovým činem a vznikem celního dluhu, soud nepovažuje za důvodnou, neboť všechny namítané údaje žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl a logicky a srozumitelně vysvětlil, jakou úvahou k nim dospěl. Námitky prvního žalobního bodu nejsou důvodné.

35. *Ve druhém žalobním bodu se žalobkyně dovolává zásady legitimního očekávání s odkazem na čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, resp. na čl. 119 celního kodexu Unie a namítá, že jí antidumpingové clo nemělo být doměřeno, neboť jednala v dobré víře, v souladu s celními předpisy, a k vyměření cla nedošlo z důvodu pasivity na straně celních orgánů.*
36. *Podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství s výjimkou případů uvedených v čl. 217 odst. 1 druhém a třetím pododstavci se dodatečné zaúčtování neprovede, pokud částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo přiměřeným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení.*
37. *Podle č. 119 Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. 7. 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, jímž se vydává celní kodex Společenství, aniž je dotčeno případné použití trestněprávních předpisů, má se za to, že podáním celního prohlášení podepsaného deklarantem nebo jeho zástupcem celnímu úřadu vzniká v souladu s platnými předpisy odpovědnost za správnost údajů uvedených v celním prohlášení, pravost přiložených dokladů a dodržení všech povinností v souvislosti s propuštěním dotyčného zboží do daného celního režimu.*
38. *K aplikaci rozhodného ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 7. 2008 č. j. 1 Afs 27/2008-20 dovodil, že „(...) k aplikaci citovaného ustanovení je nutné splnit tři kumulativní podmínky. Nejprve je třeba, aby clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany samotných příslušných orgánů, dále, aby tato chyba, které se dopustily tyto orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednajícím v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně, aby tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení (viz věc Agrover Srl, bod 30 s citacemi početné starší judikatury ESD). Pouze jestliže jsou tyto tři podmínky splněny, osoba povinná zaplatit clo má právo na to, aby clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno. K posouzení naplnění těchto podmínek nutno vzít v potaz kazuistiku Soudního dvora. (...) Legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo je hodné ochrany stanovené v tomto článku pouze tehdy, pokud základ, na kterém spočívá toto očekávání osoby povinné zaplatit clo, způsobily „samotné“*

příslušné orgány (bod 31 cit. rozsudku *Agrover Srl*). Pojem chyby „nelze omezit na pouhé chyby v počtech nebo v psaní, ale zahrnuje jakýkoliv typ vad přijatých rozhodnutí, jako je tomu především v případě nesprávného výkladu nebo nesprávného použití příslušných právních předpisů“ (viz shora cit. rozsudek *Mecanarte*, bod 21). Soudní dvůr zdůraznil, že právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají pouze chyby přičitatelné aktivnímu jednání příslušných orgánů (viz bod 31 cit. rozsudku *Agrover Srl*, který v textu zdůraznil adjektivum „aktivní“; k tomu srov. již rozsudek v cit. věci *Mecanarte*, body 23-25). Jak nedávno uvedla generální advokátka Verica Trstenjak, tento požadavek v podstatě předpokládá, „že orgány přijmou první rozhodnutí o výši cla, poté změní názor a domnívají se, že výše cla byla špatně posouzena“ (stanovisko generální advokátky Trstenjak ve věci *Agrover Srl* ze dne 7. června 2007, bod 33).“

39. V dalším rozsudku ze dne 7. 5. 2014 č. j. 1 Afs 117/2013-48 Nejvyšší správní soud uvedl, že „[r]elevantní judikaturu k čl. 220 odst. 2 písm. b) Celního kodexu Společenství shrnul Soudní dvůr např. v rozsudku ze dne 18. 10. 2007 ve věci C-173/06 *Agrover*, Sb. rozh. S. I-8783, body 30 – 33. Z ní vyplývá, že podle citovaného ustanovení příslušné orgány neprovedou dodatečné zaúčtování dovozního cla pouze tehdy, pokud jsou splněny tři kumulativní podmínky. Nejprve je třeba, aby clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany samotných příslušných orgánů, dále, aby tato chyba, které se dopustily tyto orgány, nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednajícím v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna, a konečně, aby tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení (viz obdobně rozsudky ze dne 12. 7. 1989 ve věci 161/88 *Binder*, Recueil, s. 2415, body 15 a 16; ze dne 14. 5. 1996 ve věci C-153/94 a C 204/94 *Faroe Seafood a další*, Recueil, s. I-2465, bod 83; usnesení ze dne 9. 12. 1999 ve věci C 299/98 P *CPL Imperial 2 a Unifrigio v. Komise*, Recueil, s. I-8683, bod 22, jakož i ze dne 11. 10. 2001 ve věci C-30/00 *William Hinton & Sons*, Recueil, s. I-7511, body 68, 69, 71 a 72). Jestliže jsou tyto podmínky splněny, osoba povinná zaplatit clo má právo na to, aby clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno (rozsudek ze dne 27. 6. 1991 ve věci C 348/89 *Mecanarte*, Recueil, s. I-3277, bod 12). Tuto judikaturu plně převzal Nejvyšší správní soud (rozsudek ze dne 30. 7. 2008, č. j. 1 Afs 27/2008-97, publikovaný pod č. 1701/2008 Sb. NSS a další shora uvedené). (...) Legitimní očekávání osoby povinné zaplatit clo je hodné ochrany stanovené v tomto článku pouze tehdy, pokud základ, na kterém spočívá toto očekávání osoby povinné zaplatit clo, způsobily „samotné“ příslušné orgány. Právo na to, aby dovozní clo nebylo vybráno poté, co bylo zboží propuštěno, zakládají tak pouze chyby přičitatelné aktivnímu jednání příslušných orgánů (viz obdobně rozsudek *Mecanarte*, body 19 a 23). Celní orgány státu vývozu verifikují, znovu prověřují (a to u legálně jimi vydaných osvědčení) osvědčení na základě dokladů prokazujících původ zboží a v nich uvedeného popisu zboží; je rozhodné, zda nesprávnost osvědčení nebyla způsobena nesprávným popisem skutečností ze strany vývozce. Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že pokud dodatečná kontrola neumožňuje potvrdit původ zboží uvedený v osvědčení, je třeba dovodit, že zboží je neznámého původu, a že tedy osvědčení a preferenční sazba byly poskytnuty neprávem (viz rozsudek *Huygen a další*, body 17 a 18; rozsudek ze dne 15. 12. 2011, *Afasia*, C-409/10, bod 44, či *Beemsterboer*, bod 34). Běžným důsledkem skutečnosti, že dodatečné ověření neumožňuje potvrdit původ zboží, je dodatečný výběr cla neuhrazeného při dovozu. Výjimku z dodatečného výběru cla představuje mimo jiné právě čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu (viz *Afasia*, body 46 a 47). Vydání nesprávného potvrzení totiž není chybou, pokud jsou splněny podmínky třetího pododstavce, tedy pokud je potvrzení založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem, není-li zřejmé, že orgány vydávající potvrzení si byly vědomy nebo si měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení. V rozsudku *Beemsterboer* Soudní dvůr uvedl, že

„předložení důkazu nezbytného pro úspěch jejího nároku přísluší osobě, která se dovolává třetího pododstavce čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, ve znění nařízení č. 2700/2000. V zásadě tedy přísluší celním orgánům, které se za účelem přistoupení k dodatečnému výběru cla hodlají dovolávat uvedeného čl. 220 odst. 2 písm. b) třetího pododstavce, initio, aby předložily důkaz, že vydání nesprávných osvědčení bylo způsobeno nesprávným popisem skutečností ze strany vývozce. Nicméně, pokud následkem nedbalosti výlučně na straně vývozce nejsou celní orgány schopny předložit nezbytný důkaz, že osvědčení EUR. 1 bylo vydáno na základě správného, či nesprávného popisu skutečností tímto posledně uvedeným, přísluší osobě povinné zaplatit clo, aby dokázala, že uvedené osvědčení vydané orgány třetí země bylo založeno na správném popisu skutečností“ (bod 46). Nadto Soudní dvůr zdůraznil, že „Evropské společenství nemůže nést negativní důsledky nesprávného jednání dodavatelů dovozců“ (bod 43) a že „přísluší hospodářským subjektům, aby v rámci svých smluvních vztahů přijaly ustanovení nezbytná pro to, aby se předem zabezpečily proti rizikům opatření k dodatečnému výběru cla“ (bod 41). (...) Z uvedené judikatury nesporně plyne, že „chybu“ způsobenou samotným příslušným orgánem státu vývozu při vydání osvědčení, resp. nesprávnost průvodního osvědčení lze spatřovat jen ve skutečnostech vážících se k podkladům pro přiznání preferenčního původu zboží a údajům o zboží. Platí pak, že byl-li popis skutečností podaný vývozcem správný, vydání nesprávného osvědčení je „chybou“. Naopak nesprávné jednání nebo chyba vývozce je rizikem osoby povinné zaplatit clo a nemůže být považována za nepředvídatelnou chybu; dovozce musí učinit vhodná opatření proti riziku jejich nesprávného počínání (viz stanovisko generální advokátky Kokott ze dne 8. 9. 2005 ve věci Beemsterboer, bod 51). Rovněž obrácení důkazního břemene v případě, že vývozce nesplnil své povinnosti, je také v souladu se zájmem EU zabránit nesrovnalostem a podvodům při dovozu zboží do preferenčního systému (viz tamtéž).“ Z citované judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že rozsudky Soudního dvora Evropské unie, které zmiňuje žalobkyně (ze dne 18. 10. 2007 ve věci C-173/06 *Agrover Srl*, nebo ze dne 27. 6. 1991 ve věci C-348/89 *Mecanarte*, nebo ze dne 1. 4. 1993 ve věci C-250/91 *Société Hewlett Packard France*, anebo ze dne 14. 5. 1996 ve věci C-153/94 a C-204/94, *Faroe Seafood*) nejsou v rozporu se závěry Nejvyššího správního soudu, který naopak ve své judikatuře z nich vychází.

40. V dalším rozsudku ze dne 6. 12. 2018 č. j. 7 Afs 52/2018-43, Nejvyšší správní soud obdobně uvedl, že „ani orgány celní správy, ani krajský soud po stěžovateli nepožadovaly, aby investigativně zjišťoval, odkud zboží ve skutečnosti pochází, nýbrž správně poukazovaly na důkazní břemeno stěžovatele. Ten měl prokázat správnost jím tvrzených skutečností (o tom, že spojovací materiál pochází z Tchaj-wanu), resp. vyvrátit pochybnosti o původu zboží založené skutečnostmi plynoucími ze zpráv OLAF. Článek 199 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. 7. 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, jímž se vydává celní kodex Společenství (aplikovatelný na souzený případ), přitom stanoví, že se má za to, že podáním celního prohlášení vzniká v souladu s platnými předpisy odpovědnost za správnost údajů uvedených v celním prohlášení.“
41. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2012 ve věci *Lagura Vermögensverwaltung GmbH* sp. zn. C 438/11, vyplývá, že „[j]ak Soudní dvůr opakovaně rozhodl, hospodářským subjektům přísluší, aby v rámci svých smluvních vztahů přijaly opatření nezbytná pro to, aby se předem zabezpečily před riziky opatření k dodatečnému výběru cla (výše uvedený rozsudek *Pascoal & Filhos*, bod 60; usnesení ze dne 9. prosince 1999, *CPL Imperial 2 a Unifrigio v. Komise*, C-299/98 P, Recueil, s. I-8683, bod 38, jakož i výše uvedený rozsudek *Beemsterboer Coldstore Services*, bod 41). Prevenci proti rizikům opatření k dodatečnému výběru cla může představovat zejména to, že osoba povinná zaplatit clo získá od druhé smluvní

strany, při uzavření smlouvy nebo až po něm, veškeré důkazy potvrzující skutečnost, že zboží pochází ze státu, na který se vztahuje systém všeobecných celních preferencí, včetně dokumentů prokazujících tento původ. (...) Je přitom nesporné, že Unie nemůže nést negativní důsledky nesprávného jednání dodavatelů dovozců (výše uvedené rozsudky Pascoal & Filhos, bod 59, a Beemsterboer Coldstore Services, bod 43). (...) Z předcházejícího vyplývá, že za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, důkazní břemeno při prokazování, zda bylo osvědčení o původu zboží založeno na správném popisu skutečností podaném vývozcem, nese osoba povinná zaplatit clo. Je sice pravda, že uložení takového důkazního břemena osobě povinné zaplatit clo může být pro ni zdrojem obtíží, zejména jestliže v dobré víře dovezla zboží ze státu, na který se uplatňují celní preference, a byl-li původ tohoto zboží později z důvodu údajně chybných prohlášení vývozce při dodatečném ověření zpochybněn. Je však třeba připomenout, že hospodářský subjekt, jenž je obezřetný a informovaný o stavu právní úpravy, musí při svém posouzení výhod, které mu může přinést obchod se zbožím, na něž se mohou uplatnit celní preference, zohlednit rizika inherentní trhu, o který se zajímá, a přijmout je tak, že patří mezi běžné obchodní těžkosti (viz rozsudek ze dne 11. prosince 1980, Acampora, 827/79, Recueil, s. 3731, bod 8; výše uvedený rozsudek Pascoal & Filhos, bod 59, jakož i výše uvedené usnesení CPL Imperial 2 a Unifrigo v. Komise, bod 37).“

42. Ze shora citovaného vyplývá, že pro užití ustanovení čl. 220 odst. 2. písm. b) celního kodexu Společenství je ve smyslu výše uvedené judikatury nezbytné kumulativní naplnění tří podmínek, a sice že (i.) clo nebylo vybráno následkem chyby spočívající v aktivním, nikoli pasivním, jednání ze strany celních orgánů, (ii.) tato chyba nemohla být osobou povinnou zaplatit clo jednajícím v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna (iii.) a tato osoba dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se jejího celního prohlášení. V daném případě kumulativně podmínky splněny nebyly. Ze strany celních orgánů nedošlo k žádnému aktivnímu jednání, které by bylo možno označit za jednání chybné, tedy nebyla naplněna podmínka (i.). Žalobkyně se dovolávala toho, že celní orgány byly pasivní, když nečinily opatření nezbytná pro minimalizaci škody způsobené opakovaným a dlouhodobým zastíráním skutečné země původu vývozci z dotčených zemí. Nejenže pasivita celního orgánu nemůže být důvodem pro postup podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, ale v daném případě ani žalobkyně netvrdila, natož prokázala, po jakou konkrétní dobu a v čemž konkrétně spatřuje pasivitu celních orgánů. Jinými slovy jak a proč měly pasivní celní orgány podle žalobkyně jednat. Naplnění podmínek pro aplikaci čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství nelze dost dobře dovodit z tvrzení žalobkyně, že měly celní orgány bránit pokračování protiprávního jednání vývozců. Podmínky pro aplikaci čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, jak je výše uvedeno, nemohou spočívat, jak se domnívá žalobkyně, v tom, že se dovozce dovolá pasivity celních orgánů spočívající v nevarování dovozců ze strany celních úřadů, že určité subjekty mohou zastírat zemi původu jimi dodávaného zboží s ohledem na chystané šetření OLAF.
43. Ze shora specifikovaného rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie je zřejmé, že jedná-li nesprávně dodavatelé dovozců, musí to jít k tíži dovozců, nikoli státu. Jen dovozce totiž může ovlivnit osobu svého dodavatele a musí, slovy Soudního dvora, v rámci svých smluvních vztahů přijmout opatření nezbytná pro to, aby se předem zabezpečil proti rizikům opatření k dodatečnému výběru cla. Nesprávné jednání nebo chyba vývozce je rizikem osoby povinné zaplatit clo a nemůže být považována za nepředvídatelnou chybu; dovozce musí učinit vhodná opatření, aby se předem zabezpečil před rizikem opatření k dodatečnému výběru cla. Žalobkyně měla být obezřetná a měla předem posoudit

výhody, které jí může přinést obchod s předmětným zbožím, zohlednit rizika trhu, o který se zajímá. Žalobkyně ničím svá tvrzení nepodpořila a nedoložila, že by obezřetně jednala, dokonce v 9 případech ani nedisponovala průvodními doklady o původu zboží. Takovéto jednání nelze považovat obezřetným. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. 11. 2002 ve věci *Ilumitrónica - Iluminação e Electrónica Lda* sp. zn. C-251/00, vyplývá, že u dovozce se předpokládá odborná praxe a pečlivý přístup. Žalobní námitku navíc vyvrací i článek 199 Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. 7. 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, jímž se vydává celní kodex Společenství. Podle tohoto článku podáním celního prohlášení vzniká v souladu s platnými předpisy odpovědnost za správnost údajů uvedených v celním prohlášení.

44. Žalobkyně tudíž nepostupovala v souladu s celními předpisy, neboť bylo prokázáno, že v celním řízení deklarovala jiný původ dováženého zboží, než jaký původ ve skutečnosti byl. Skutečnost, že žalobkyně vycházela z údajů o zemi původu uvedených (některými) vývozci, není právně významná.
45. Soud se ztotožnil s argumentací žalovaného, který se s touto námitkou žalobkyně vypořádal v napadeném rozhodnutí, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by si příslušené indické a tchaj-wanské orgány vydávající osvědčení o původu předmětného zboží byly vědomy, že údaje uvedené v žádostech o vydání těchto osvědčení o původu nejsou správně, stejně tak české celní orgány v době, kdy bylo v České republice předmětné zboží propuštěno do volného oběhu, nevěděly, že byla osvědčení vydána na základě nesprávných údajů. Žalovaný ve třetím odstavci na str. 76 napadeného rozhodnutí uvedl, že *„pokud odvolatel dovážel předmětné zboží z Asie, za výrazně nižší ceny oproti cenám v Evropě, za současného vědomí o existenci antidumpingového nařízení, pak odvolateli muselo být jasné, že tu bude vždy riziko nesprávných údajů uvedených na dokladech, které tyto zásilky doprovází, obzvláště pokud se jedná o původ tohoto zboží. Odvolací orgán je toho názoru, že by si odvolatel měl lépe vybírat své obchodní partnery, než svalovat vinu na celní orgány v různých státech či na orgány EU, neboť i z jeho vyjádření je zřejmé, že podobných problémů již měl několik a přesto toto zboží z těchto lokalit nadále dováží.“* Zároveň u dovozů, u nichž nebyla předložena žádná osvědčení o původu, nelze uvažovat ani o pasivní chybě celních orgánů. Žalobkyní byl deklarován původ zboží z Tchaj-wanu, v jednom případě z Indie, aniž by uvedený údaj měl oporu v přiloženém dokumentu. Žalovaný tak dospěl k závěru, že první podmínka pro nezaúčtování cla podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství nebyla splněna, s čímž se soud ztotožňuje. Zároveň nebyla splněna ani třetí podmínka, neboť *„odvolatel nesprávně deklaroval údaje v kolonce č. 34a (Země původu) celních prohlášení. Tento údaj, jak bylo uvedeno výše, neměl oporu v dalších dokladech přiložených odvolatelem k těmto celním prohlášením.“*, jak vyplývá i ze čtvrtého odstavce na str. 77 napadeného rozhodnutí. Druhý žalobní bod je nedůvodný.
46. Ke třetímu žalobnímu bodu soud uvádí, že prováděcím nařízením [Komise (EU) 2016/278 ze dne 26. 2. 2016, o zrušení konečného antidumpingového cla uloženého na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie] nebylo zrušeno antidumpingové nařízení /tedy Nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. 1. 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky/, nýbrž antidumpingové clo ke dni 27. 2. 2016, a současně bylo v čl. 1 stanoveno, že řízení týkající se tohoto dovozu

zastavuje. V článku 2 prováděcího nařízení je stanoveno, že zrušení antidumpingového cla není základem pro vrácení cla vybraného před jeho zrušením.

47. Další spornou otázkou je, zda celní orgány byly oprávněny doměřit v posuzované věci antidumpingové clo i přesto, že již před rozhodnutím celního úřadu bylo uvedené clo prováděcím nařízením zrušeno.
48. K nastolené otázce Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 8. 2020 č. j. 3 Afs 163/2018-29 judikoval, že „clo, jakožto fiskální platba bez poskytovaného protiplnění, je specifickou formou daně [srov. ustanovení § 2 odst. 3 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád - dále jen „daňový řád“]. Právo státu vybrat daň má povahu veřejnoprávní a vzniká ex lege okamžikem, kdy jsou pro to splněny všechny zákonem stanovené podmínky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 1 Afs 16/2006 - 120, č. 1059/2007 Sb. NSS, a nálezn Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, č. 142/2007 Sb. ÚS). Pro určení rozhodné právní úpravy, podle níž je třeba vznik a trvání této pohledávky posuzovat, je třeba respektovat obecný zákaz retroaktivity právních norem, podle něhož se příslušnou právní normou řídí jen ty právní vztahy, které vznikly po dni, kdy tato norma nabyla účinnosti; výjimky z tohoto pravidla by musely být *expressis verbis* zakotveny v zákoně (případně v legislativním aktu Unie) a musely by být opřeny o ústavně konformní důvody. Nestanoví-li tedy zákon, respektive unijní předpis, výslovně jinak, uplatní se na vyměření a výběr daňové či celní pohledávky (hmotně)právní předpisy účinné v době, kdy tato pohledávka vznikla. Odrazem uvedeného pravidla je i právní úprava celního dluhu obsažená v nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“), účinném do 31. 5. 2016. Podle jeho čl. 4 odst. 9 se celním dluhem rozumí povinnost osoby zaplatit dovozní nebo vývozní clo, které je uplatňováno pro určité zboží podle platných předpisů Společenství. Celní dluh vzniká mimo jiné okamžikem přijetí celního prohlášení (čl. 201 odst. 2 a 3 celního kodexu). Článek 67 celního kodexu pak výslovně stanoví, že „[n]ení-li zvláštními předpisy stanoveno jinak, použijí se při propouštění zboží do celního režimu, do kterého je navrženo v celním prohlášení, předpisy platné ke dni, kdy celní orgány přijaly celní prohlášení“. Stejně jako daňová povinnost, i celní dluh se za trvání stanovené prekluzivní lhůty může stát předmětem kontroly. Za tím účelem jsou celní orgány oprávněny provádět kontrolu celního prohlášení po propuštění zboží a ověřit správnost údajů v něm uvedených (viz čl. 78 celního kodexu a § 127 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění účinném do 29. 7. 2016; dále jen „celní zákon“). Podle § 127 odst. 1 celního zákona, nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro provádění kontroly [...] obdobně ustanovení daňového řádu o provádění daňové kontroly. Vzhledem k tomu, že celní zákon nestanoví žádnou výjimku ve vztahu k oprávnění celních orgánů doměřit clo z úřední povinnosti na základě provedené kontroly, lze bez pochyby dovodit, že výsledkem kontroly po propuštění zboží může být i dodatečný platební výměr (§ 145 odst. 3 daňového řádu). I v tomto případě jsou celní orgány z logiky věci povinny aplikovat hmotněprávní úpravu účinnou v době vzniku celního dluhu. To ostatně vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Afs 27/2017-45, č. 3646/2017 Sb. NSS, v němž tento soud judikoval, že z hlediska správného stanovení daně tvoří vyměřovací a doměřovací řízení jeden celek. Právní moc dosavadních rozhodnutí o stanovení daně proto není jejímu doměření na překážku; překážka *rei administratae*, typická pro správní řízení obecně, se tedy neuplatní. Optikou výše uvedených závěrů je třeba nahlížet na vznik a trvání celní pohledávky v nyní projednávané věci. Rozhodnou právní úpravou, podle níž je třeba stanovit povinnost žalobkyně zaplatit dovozní clo, respektive antidumpingové clo, je, s ohledem na to, co bylo uvedeno pod bodem [30], den, kdy celní orgány přijaly její celní prohlášení. Ze správního spisu se podává, že tímto dnem je 14. 1. 2014, kdy žalobkyně doručila celnímu úřadu celní prohlášení, jímž deklarovala dovoz šroubů

s hlavou ze železa nebo oceli s kódem KN 7318 15 90 98 s původem na Tchaj-wanu. Dne 19. 1. 2016 zahájil celní úřad kontrolu po propuštění zboží podle článku 78 celního kodexu ve spojení s § 127 celního zákona; zaměřil se přitom na ověření deklarovaného původu zboží. Na základě provedené kontroly dospěl k závěru, že zboží nemělo původ na Tchaj-wanu, nýbrž v Čínské lidové republice. Vzhledem k tomu, že podle nařízení Rady č. 91/2009 byl dovoz tohoto zboží z Čínské lidové republiky s účinností od 1. 2. 2009 zatížen konečným antidumpingovým clem, doměřil celní úřad žalobkyni antidumpingové clo dodatečným platebním výměrem, který byl potvrzen žalobou napadeným rozhodnutím stěžovatele. Stěžovatel v této souvislosti správně poukázal na fakt, že platnost nařízení Rady č. 91/2009 nebyla nikterak zpochybněna ani Soudním dvorem EU (viz bod 57 rozsudku Soudního dvora ve věci *Rotho Blaas Sr proti Agenzia delle Dogane e dei Monopoli*, C-207/17, a dále rozsudky ze dne 18. 10. 2018, ve věci *Internacional de Productos Metálicos proti Komisi*, C-145/17 P, či ze dne 15. 11. 2018 ve věci *Baby Dan*, C-592/17). Tyto závěry Soudního dvora EU posléze reflektovala i judikatura Nejvyššího správního soudu, představovaná zejména rozsudky ze dne 7. 11. 2018, č. j. 2 Afs 332/2016-41, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 7 Afs 51/2018-31, či ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 186/2017-64. Konečné antidumpingové clo na spojovací materiál ze železa nebo oceli tak bylo zrušeno teprve prováděcím nařízením Komise 2016/278, které vstoupilo v účinnost dne 28. 2. 2016. Podle jeho čl. 2 nabývá zrušení antidumpingového cla uvedeného v článku 1 účinku dnem vstupu tohoto nařízení v platnost a není základem pro vrácení cla vybraného před tímto datem; účinky zrušení tohoto opatření (tj. zrušení antidumpingového cla) tak nastaly ke dni 28. 2. 2016. Jak také bylo vyloženo výše v bodech [21] až [25], zrušení antidumpingového cla podle článku 1 in fine tohoto prováděcího nařízení se žádným způsobem nedotýká vyměřovacích či doměřovacích řízení zahájených vnitrostátními orgány dříve. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se stěžovatelem, že ke zrušení antidumpingového cla na spojovací materiál ze železa nebo oceli nedošlo se zpětným účinkem. Lze tak uzavřít, že celním orgánům nic nebrání, aby na základě provedené kontroly po propuštění zboží doměřily deklarantovi antidumpingové clo podle nařízení Rady č. 91/2009 i poté, co bylo prováděcím nařízením Komise 2016/278 zrušeno, vznikl-li celní dluh před nabytím účinnosti tohoto prováděcího nařízení.“ Z citovaného rozsudku vyplývá, že pro posouzení vzniku povinnosti zaplatit antidumpingové clo je rozhodná právní úprava účinná ke dni vzniku celního dluhu, tedy ke dni přijetí celního prohlášení, a to i v případě, že clo bylo doměřeno dodatečným platebním výměrem až po zrušení prováděcím nařízením. V projednávané věci žalobkyně doručila celnímu úřadu celní prohlášení k danému zboží ve dnech 9. 7. 2012, 19. 7. 2012, 23. 7. 2012, 1. 8. 2012, 13. 8. 2012, 3. 9. 2012, 4. 9. 2012, 17. 9. 2012, 27. 9. 2012, 16. 10. 2012, 22. 10. 2012, 23. 10. 2012, 24. 10. 2012, 30. 10. 2012, 5. 11. 2012, 3. 12. 2012, 4. 12. 2012, 10. 12. 2012, 18. 12. 2012, 8. 1. 2013, 29. 1. 2013, 6. 2. 2013, 18. 2. 2013, 6. 3. 2013, 22. 3. 2013 a 27. 3. 2013. Pro posouzení existence povinnosti zaplatit clo je tedy rozhodná právní úprava účinná k těmto datům. Vzhledem k tomu, že podle antidumpingového nařízení byl dovoz předmětného zboží z Čínské lidové republiky s účinností od 1. 2. 2009 zatížen konečným antidumpingovým clem, jež bylo zrušeno až prováděcím nařízením s účinností ke dni 28. 2. 2016, nelze než uzavřít, že celní orgány doměřily žalobkyni clo v souladu s relevantní právní úpravou, a závěry Nejvyššího správního soudu dopadají i na nyní posuzovanou věc, městský soud neshledal důvod se od nich odchýlit.

49. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 11. 2018 č. j. 2 Afs 332/2016-48 (též i ze dne 28. 11. 2018 č. j. 6 Afs 53/2018, ze dne 21. 11. 2018 č. j. 7 Afs 53/2018, ze dne 15. 11. 2018 č. j. 9 Afs 24/2017, či ze dne 21. 11. 2018 č. j. 9 Afs 25/2017) s odkazem na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. 10. 2018 ve věci *Rotho Blaas Srl* sp. zn. věc C-207/17, dovodil, že

„[z] výše citovaného rozsudku Soudního dvora Evropské unie je zřejmé, že přijetí zprávy Odvolacím orgánem WTO, z níž vyplývá nesoulad postupu vedoucího k zavedení předmětného cla s antidumpingovou dohodou a tedy i s čl. VI. GATT je z hlediska platnosti nařízení č. 91/2009, resp. daného antidumpingového cla, irrelevantní. Stejně tak Soudní dvůr jednoznačně vyjádřil, že zrušení antidumpingového cla nelze vnímat jako důvod jeho neplatnosti.“

50. Soud se tudíž ztotožňuje se závěrem žalovaného, že antidumpingové clo bylo zrušeno *pro futuro*, a nikoli zpětně. Bylo by nepřijatelné, aby dva subjekty, které dovezly ve stejném okamžiku stejné zboží, byly povinny uhradit různá cla, což by byl důsledek výkladu prováděcího nařízení ze strany žalobkyně. Ten, kdo by clo již uhradil, by ho nevracel, a ten, kdo ho dosud neuhradil, by nebyl povinen ho hradit. Doporučení OLAF je přitom v tomto směru právně bezvýznamné, OLAF není subjektem, který by byl povolán k závaznému výkladu jakéhokoli právního předpisu. Třetí žalobní bod není důvodný.
51. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. Soud považuje za vhodné uvést, že skutkově totožnou věcí se zabýval Krajský soud v Plzni, který shodně posuzoval zákonnost rozhodnutí Generálního ředitelství cel a jemu předcházejícího dodatečného platebního výměru, jímž bylo doměřeno antidumpingové clo na základě uskutečněné kontroly po propuštění zboží. V tamní věci bylo též zjištěno, že deklarované údaje o původu dovezeného zboží nebyly správné, a že zboží, které pocházelo z Čínské lidové republiky, podléhalo antidumpingovému clu. Tamní žalobce, zastoupený shodnou zástupkyní jako původně žalobkyně v této věci, uplatnil obdobné žalobní námitky, jaké byly vzneseny i v souzené věci. Městský soud v Praze nemá důvod se odchýlit ani od závěrů rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 8. 2019 č. j. 57 Af 7/2019-59, který žalobu zamítl. Pro úplnost nelze nezmínit, že Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 26. 5. 2021 č. j. 8 Afs 278/2019-42 kasační stížnost podanou tamním žalobcem odmítl.
53. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, kterému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. září 2021

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu